

ถาม-ตอบ ปัญหาภาษี (1)

เรื่องที่ 1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม กิจการฟาร์มเลี้ยงกุ้งและขายอาหารกุ้ง

บริษัทประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงกุ้ง แต่ในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดทุนต่อเนื่อง ผู้บริหารจึงคิดที่จะประกอบกิจการอื่นเพิ่มคือ การผสม PREMIX ขาย (PREMIX เป็นสารเคมีซึ่งใช้ในการผสมอาหารกุ้ง หรือใช้ในการเลี้ยงกุ้ง อาจจะเป็นแบบที่ผสมขึ้นมาเพื่อผสมอาหารแต่ละชนิด หรือเป็น VITAMIN ที่ซื้อหรือนำเข้าจากต่างประเทศ)

คำถาม : เดิมบริษัทฯ ประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงกุ้งได้รับ BOI และได้รับยกเว้นไม่ต้องเข้าระบบ VAT หากบริษัทประกอบกิจการผสมสารเคมี PREMIX ขาย บริษัทจะต้องเข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่

คำตอบ : ถ้าสารเคมีดังกล่าวเป็นยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุง รักษา ป้องกัน ทำลาย หรือกำจัดศัตรูหรือโรคของพืชและสัตว์ก็จะได้รับยกเว้น VAT ตามมาตรา 81(1)(จ) โดยท่านต้องดูรายละเอียดของสรรพคุณสารดังกล่าวประกอบด้วย ถ้าสารเคมีดังกล่าวเป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้นก็จะไม่ได้รับยกเว้น VAT ครับ

คำถาม : หากต้องเข้าสู่ระบบ VAT กิจการที่บริษัทกระทำทั้งการเลี้ยงกุ้งและการขาย PREMIX จะต้องเข้าสู่ VAT ทั้งหมดหรือไม่ หรือเข้าเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง และหากเข้าในกรณีหลัง การบันทึกค่าใช้จ่ายการแบ่งปันส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับกิจการที่ไม่สามารถแบ่งเป็นของใคร ได้จะต้องปันส่วนอย่างไร

คำตอบ : ต้องจดทะเบียนเข้าสู่ VAT เฉพาะส่วนของเคมีภัณฑ์ครับ ส่วนกิจการเลี้ยงกุ้ง บริษัทสามารถเลือกที่จะจดเข้า VAT หรือเป็น NON-VAT ก็ได้ครับ สำหรับวิธีการเฉลี่ยภาษีซื้อ ให้ท่านดูหลักเกณฑ์ได้จากประกาศ VAT#29 ครับ

คำถาม : บริษัทที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเนื่องจากได้รับ BOI ในเรื่องการหักภาษี ณ ที่จ่าย หากในรายการที่บริษัทจะต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้ว บริษัทจะได้รับยกเว้นไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือไม่ เนื่องจากไม่ต้องเสียภาษีปลายปี หากไม่ให้อกหักภาษี จะใช้สิทธิบัตรแสดงได้หรือไม่

คำตอบ : กรณีนี้ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย แต่บริษัทต้องนำสำเนาบัตรส่งเสริมการลงทุนแสดง ให้ผู้จ่ายเงินทราบเพื่อแสดงว่าบริษัทได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการประกอบกิจการดังกล่าว

คำถาม : การจ่ายเงินปันผลจากบริษัทที่ได้รับ BOI ในตอนที่จ่ายเงินปันผลไม่ต้องหักภาษีหัก ณ ที่จ่าย 10% บริษัทฯ จะใช้สิทธิบัตรแสดงประกอบได้หรือไม่ หรือในใบแจ้งการจ่ายเงินปันผลจะต้องแสดงไว้ด้วยหรือไม่ว่าบริษัทได้รับยกเว้นภาษีนิติบุคคล

คำตอบ : กรณีนี้ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย แต่บริษัทต้องนำสำเนาบัตรส่งเสริมการลงทุนแสดง ให้ผู้จ่ายเงินทราบเพื่อแสดงว่าบริษัทได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการประกอบกิจการดังกล่าว

คำถาม : บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ และไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ตามสิทธิ เงินปันผลจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะสามารถนำไปเป็นเครดิตภาษีได้หรือไม่

คำตอบ : ไม่ได้ครับ

คำถาม : การที่สรรพากรมีหนังสือเรียกตรวจเอกสารหรือขอตรวจสอบใบทะเบียนเมื่อนำไปพบแล้วไม่มีปัญหาอะไร แต่ท่านเจ้าหน้าที่ขอตรวจสอบงบการเงินในปีก่อนๆ โดยไม่มีในรายการหนังสือเชิญพบ เพียงแต่เจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบด้วยวาจาเท่านั้น และให้นำเอกสารต่างๆ ไปให้ดูโดยที่ไม่มีการออกหนังสือมาเช่นนี้ทางเจ้าหน้าที่สามารถทำได้หรือไม่ หรือควรให้เจ้าหน้าที่ออกหนังสือมาให้ถูกต้อง

คำตอบ : คงเป็นเรื่องการขอความร่วมมือ ซึ่งหากไม่นำไปให้ดู เขาก็มีอำนาจที่จะขอดูได้ตามกฎหมายโดยวิธีออกหมายเรียกครับ

เรื่องที่ 2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์แก่พนักงาน

กรณีที่บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ให้แก่พนักงานระยะเวลา 20 ปี โดยมีเงื่อนไขของกรมธรรม์ว่า จะได้รับเงินคืนจำนวนหนึ่งทุก 5 ปี (เงินจำนวนนั้นจะนำเข้าบริษัท) แต่หากเกิดอะไรขึ้นกับพนักงานนั้นผลประโยชน์ตามกรมธรรม์จะตกแก่พนักงานโดยที่เงินที่จ่ายค่าเบี้ยประกันทุกๆ ปี จะถือเป็นเงินได้ของพนักงานผู้รับประโยชน์

คำถาม : บริษัทฯ จะสามารถถือเงินจ่ายค่าเบี้ยประกันเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้หรือไม่ และในทุก 5 ปีที่ได้รับเงินคืนจะถือเป็นรายได้ถูกต้องหรือไม่

คำตอบ : ถ้าบริษัทฯ มีระเบียบสวัสดิการเกี่ยวกับการประกันชีวิตให้พนักงานโดยใช้บังคับกับพนักงานทุกคน บริษัทก็สามารถนำเบี้ยประกันที่จ่ายมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร (taxable expense) ได้ และเมื่อได้รับเงินคืนทุก 5 ปี ก็ต้องนำมาถือเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ครับ

เรื่องที่ 3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล เงินกู้ยืมที่กรรมการและบริษัทแม่ปลดหนี้ให้

คำถาม : บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน ประกอบธุรกิจขาดทุนอย่างต่อเนื่อง จึงมีความประสงค์จะเลิก ในงบการเงินมีสินทรัพย์เป็นอุปกรณ์สำนักงาน สินค้าคงเหลือเหลืออยู่ และมีหนี้สินซึ่งเป็นเงินกู้ยืมจากกรรมการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วน และเงินกู้ยืมจากบริษัทแม่ ถ้าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจะเลิก โดยเคลียร์บัญชีสินทรัพย์และหนี้สินให้หมดก่อนแล้วค่อยเลิก เงินกู้ยืมจากกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน และเงินกู้ยืมจากบริษัทแม่ที่ยกให้บริษัทหรือห้างจะต้องนำมาคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีหรือไม่ และถ้าเคลียร์กันหลังจดทะเบียนเลิกแล้ว ในช่วงชำระบัญชี เงินกู้ยืมที่ยกให้จะมีผลต่อภาษีหรือไม่ จะแตกต่างกันอย่างไรระหว่างเคลียร์กันก่อนแจ้งเลิกและหลังแจ้งเลิกช่วงชำระบัญชี (เงินกู้ยืมมีจำนวนเงินมาก)

คำตอบ : เงินกู้ยืมที่บริษัทแม่หรือที่กรรมการ/หุ้นส่วนผู้จัดการปลดหนี้ให้ ต้องนำมาถือเป็นรายได้ของบริษัท เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ไม่ว่าจะเคลียร์ก่อนหรือหลังจากการชำระบัญชีก็ไม่มีความแตกต่างใดๆ กล่าวคือ ล้วนต้องนำมาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามนัยมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งสิ้นครับ

เรื่องที่ 4 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย-ขอขมพนักงานของบริษัทในเครือมาช่วยขายสินค้า

คำถาม : ถ้าบริษัท ก. และบริษัท ข. เป็นบริษัทในเครือเดียวกัน กล่าวคือผู้ถือหุ้นและกรรมการผู้จัดการเป็นคนเดียวกันแต่พนักงานขายมีแต่ละบริษัทแยกจากกัน

ถ้าบริษัท ข. ต้องการให้พนักงานขายของบริษัท ก. จำนวน 2 กลุ่ม (4-6 คน) มาช่วยขายสินค้าให้โดยแบ่งเขตไปตามต่างจังหวัด และจะได้ค่านายหน้าการขายและเบิกค่าใช้จ่ายเช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง, ค่ารถ ฯลฯ ของบริษัท ข. อยากถามว่า ถ้าเป็นเช่นนี้ สามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร และควรปฏิบัติอย่างไร ในแง่การจ่ายค่านายหน้า (ยื่น ภ.ง.ด. อย่างไร) และการเบิกค่าใช้จ่ายของบริษัท ข.

คำตอบ : ในแง่กฎหมาย ไม่มีข้อห้ามใดๆ ส่วนผลทางภาษี แยกพิจารณาได้ดังนี้ครับ ถ้าบริษัท ข. ได้ตกลงขอยืมพนักงานจากบริษัท ก. มาช่วยขายของโดยจ่ายค่าตอบแทนให้บริษัท ก. (ไม่ได้จ่ายพนักงาน) จะต้องหัก ณ ที่จ่าย 3% (เป็นการจ้างทำของ) ถ้าบริษัท ข. ได้จ่ายค่า commission ให้พนักงานโดยตรง บริษัท ข. ต้องหัก ณ ที่จ่าย โดยคำนวณตามมาตรา 50(1) และนำส่งด้วยแบบ ภ.ง.ด.1 (มีวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับเงินเดือน ตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบด้วย ก็จะเข้าใจครับ) ทั้ง 2 กรณี บริษัท ข. สามารถหักเป็นรายจ่ายของตนได้ครับ

เรื่องที่ 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ - ภูเก็ตที่ดิน และชำระภาษีไว้เกิน

คำถาม : บริษัทภูเก็ตที่ดินในปี 2541 และบริษัทได้นำส่งภาษีธุรกิจเฉพาะถูกต้อง ต่อมาในปี 2544 กรมทางหลวงแจ้งว่าชำระค่าเวนคืนที่ดินให้บริษัทเกินไป ขอให้บริษัทคืนเงินจำนวน 3 ล้านบาทให้กรมทางหลวง และบริษัทได้คืนเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าวบริษัทมีสิทธิขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะที่ชำระไปแล้วหรือไม่ (ในส่วนที่คืนกรมฯ) ถ้าขอคืนได้จะถูกต้องตรวจสอบก่อนคืนหรือไม่

คำตอบ : การยื่นยอดขายไว้เกินย่อมมีสิทธิขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะได้ แต่อาจถูกต้องก่อนคืนตามระเบียบของกรมสรรพากร ซึ่งก็ไม่น่าหวังอะไรเพราะหลักฐานชัดเจนครับ

คำถาม : บริษัทถูกประเมินให้เสียค่าภาษีโรงเรือนของปี 2539-2543 ถ้าบริษัทชำระภาษีโรงเรือนในปี 2544 (ตามที่ถูกประเมิน) บริษัทจะลงเป็นค่าใช้จ่ายของปี 2544 ใช่หรือไม่

คำตอบ : ถือเป็นรายจ่ายในปี 2544 ถูกต้องแล้วครับ

เรื่องที่ 6 ภาษีเงินได้นิติบุคคล - วิธีแก้ไขกรณีล้มหักผลขาดทุนยกมาไม่เกิน 5 ปี

คำถาม : ในการนำขาดทุนยกมาไม่เกิน 5 ปี ถ้าบริษัทมีขาดทุนยกมา 3 ปีแต่ปีที่ 4 บริษัทมีกำไรแต่บริษัทไม่ได้นำขาดทุน 3 ปี มาใช้โดยยอมเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในปีดังกล่าว จากคำพิพากษาศาลฎีกาฯ ในปี 5 บริษัทจะนำขาดทุนยกมาที่ยังไม่ได้ใช้มาใช้ไม่ได้ กระผมขอถามว่า ถ้าบริษัทจะยื่น ภ.ง.ด.50 ปีที่ 4 เพิ่มเติมปรับปรุงการเสียภาษีแล้วคำนวณภาษีใหม่จะทำได้หรือไม่ และผลที่ตามหลังมาจะมีหรือไม่

คำตอบ : ทำได้ครับ ซึ่งจะมีผลให้ภาษีที่เสียไปแล้วเป็นการยื่นชำระภาษีไว้เกิน บริษัทจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีที่เสียเกินดังกล่าวได้โดยยื่นคำร้อง ค.10 แต่อาจต้องถูกออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีได้ ดังนั้น ก่อนยื่นคำร้องก็ขอให้ชี้แจงน้ำหนักได้เสียให้ดี และต้องมั่นใจว่าการคำนวณรายได้รายจ่ายกรณีอื่นๆ รวมทั้งภาษีทางอ้อมไม่มีข้อผิดพลาดที่เป็นสาระสำคัญ

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

